

ἐπιτυχίας. Τινὲς μαθηταὶ ἔκλαιον ἐκ τῆς λύπης, διότι δὲν ἡδύναντο νὰ ἔνγοῶσι καὶ διηγῶνται τὸ περιεχόμενον. "Ἡροῖσα νὰ μεταφράζω τὸν Ροΐνσων εἰς γλώσσαν συγνθεστέραν. "Ἡροῖσαν τότε νὰ πιστεύωσιν οἱ μαθηταὶ, ὅτι θὰ ἡτοῦ δύνατον νὰ τὸν ἔνγοῶσι συνήρπαξον ὅπως δήποτε τὴν ἔνγοιαν ἐπὶ ἔνα μῆνα ἀνέγνωσαν τὸν Ροΐνσων, ἀλλὰ μετ' ἀνίας, καὶ ἐντελεῖ, σχεδὸν μετ' ἀπδίας.

Μετὰ τὸν Ροΐνσων, ἐδοκιμάσαμεν τὸν Πούσκιν, καὶ ίδιας τὸν Κατασκευαστὴν τῶν φερέτρων τοῖς ἑπορεύενται μεζίονα ἀνίαν. Ἡναγκάσθην ἐπὶ τέλους νὰ ἔγκατακεῖψω τὸν Πούσκιν, κατίσταται ἀργακές ἐνομίζον, ὅτι οἱ μῆθοι του εἰσὶ καταλληλότεροι διὰ τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ.

Ἐδοκιμάσατο κατόπιν τὸν Κεγάλ: Τὴν υὔκτα τῶν Χριστούγεννων. "Ἡρεσε κατ' ἀρχὰς, καὶ πρὸ παντων εἰς τοὺς ἑρήσους ἀλλὰ ἀμαρτίας ἀπῆκα αὐτοὺς μόνους, δὲν ἔνσουν πλέον, καὶ ἡ στενοχωρία τοὺς κατελάμβανε. Καὶ ὅταν ἀκόμη τοῖς ἀνεγίνωσκον, δὲν ἔζητον τὴν συνέχειαν.

Ἐδοκιμάσατο ἔπιστης καὶ τὴν Ἰλιάδα τοῦ Γνέδιτς. Ἡ ἀνάγνωσις αὕτη μόνον παράξενόν τινα περιπλοκὴν προύκάλεσε. Ἐνόμιζον ὅτι τὸ βιβλίον εἶνε γεγραμμένον γαλλιστὶ, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν ἔνσουν τίποτε, ἔνσω δὲν τοῖς ἔζηγον τὸ περιεχόμενον διὰ τῆς κοινῆς γλώσσης. Ὁ σκεπτικὸς Σέμικας, μετὰ τῆς ὑγιοῦς αὐτοῦ λογικῆς, εἶχεν ἐκπλαγὴ ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ Φοίβου, κατερχομένου τὸν "Ολυμπὸν μετὰ τῶν ἥχοντων ὅπισθέν του βελῶν. Δὲν ἤξευρε ποῦ νὰ τοποθετήσῃ τὴν μορφὴν ταύτην.

— Πῶς ἡδυνήθη νὰ κατακρημνισθῇ ἐκ τοῦ ὄρους ψωρίας νὰ συντρίψῃ τὰ ὄστα του; μὲν ἡρώτα πάντοτε — Ἄλλ' εἶνε θεὸς δοῦλος!

— Πῶς, θεὸς! Μήπως ὑπάρχουν πολλοὶ θεοί;... Γότε δὲν εἶνε πραγματικῶς θεός. Τὸ νὰ καταβῆται οὐσιο-οτρόπως ἐκ τοιούτου βουνοῦ, εἶνε εὔκολον; Δὲν ἡδυνάτο παρὰ νὰ συντρίψῃ!

Ἐδοκιμάσαμεν προσέτι καὶ πολλὰ ἀλλὰ βιβλία. Θεοκράτορες δὲ, τι προσέπιπτεν εἰς τοὺς ὄφιθαλμοὺς μῶν, δ.τι μᾶς ἔστελλον, ἀλλὰ πάντοτε ματαίως. Ἐπὶ παιδία τὰ ἐλάμβανον ἀνὰ χεῖρας, ἀνεγίνωσκον λίγον, καὶ τὰ παρήτουν ὡς ἀκατάληπτα.

Τὰ μόνα βιβλία τὰ διοικητικά ἀρέσκουσιν εἰς τὸν λαὸν, νε, οὐχὶ τὰ συγγραφέντα διὰ τὸν λαὸν, ἀλλὰ τὸν φορῶντα τὸν λαόν: Παραμύθια, παροιμίας, ἐγγειδίαις ἀσμάτων δημωδῶν, διηγήματα, στίχοι, αἴγαματα κλπ.

Δὲν δύναται τις νὰ πιστεύσῃ, πρὸ τοῦ νὰ δοκιμήσῃ ἐκ πείρας, μεθ' ὅπότης προθυμίας ἀναγνώσκοντα τὰ βιβλία τοῦ τοιούτου εἴδους. "Ολα, καὶ αὐτὰ: δημωδὴ ρωσικὰ παραμύθια, καὶ ἀληθεῖς ιστορίαι: ἀσμάτα, αἱ παροιμίαι τοῦ Σνέγιρεφ, τὰ χρονικά: ὅλα τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας φιλολογίας. Παρειρητα, διὰ τὰ παιδία τὴν ἀναγνώσιν τῶν τοιούτων βιβλίων. Τὰ αγινώσκουσιν ἐπανειλημμένως, τὰ μανθάνουσιν ἐκ

στήθους, καὶ εὐγαριστοῦνται νὰ τὰ φέρωσιν εἰς τοὺς σίκους των.

"Οσον ἀφορᾷ τοὺς ἑφήβους, εἴτε διότι εἰσὶν ὄλιγώτερον ἔγγυς τῆς φύσεως, εἴτε διότι ἀρέτουνται ἡδη εἰς τὴν κομψότητα τοῦ ὕφους, εἴτε καὶ διότι αἰσθανοῦνται, ψωρίας νὰ τὸ γνωρίζωσι, τὴν ἀναγκὴν τῆς ἐμπαθίσεως τῆς φιλολογικῆς γλώσσης, ὄλιγώτερον εὐχαριστοῦνται μὲ τὴν ἀναγνώσιν τῶν τοιούτων βιβλίων, καὶ προτιμῶσιν ἐκεῖνα, ὡς αἱ λεῖψεις, αἱ εἰκόνεις καὶ αἱ ἔννοιαι τοῖς εἶνε κατὰ τὸ ἥμισυ ἀκταληπτοῖ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ταῦτα δὲν εἶνε ἀρεστά τις τὰ παιδία, διὰ σκοπὸς δὲν ἐπιτυγχανεται

"Οπως ἔζέλθωμεν τοῦ φαύλου τούτου κύκλου, δὲν βλέπουμεν μέχρι τοῦδε κανένα μέσον, μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας τὰς ὄποιας κατεβάλουμεν καὶ καταβάλλουμεν ἀκόμη. Ματην ἔζητήσαμεν τὴν θεραπείαν, καὶ παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, ν' ανεκοινώσωσιν ὑμῖν τὰς ιδέας των, τὰς δοκιμάς των, πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος. Ἰδού πῶς τίθεται τὸ δι' ἡμας ἀλυτον ζήτημα: διὰ τὴν διδοκοπαλίαν τοῦ λαοῦ, εἶνε ἀναγκαῖον νὰ τῷ ἐμφυσήσῃ τις τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀναγνώσκειν τὰ καλὰ βιβλία. Ἄλλα τὰ καλὰ βιβλία εἰσὶ γεγραμμένα εἰς γλώσσαν, τὴν διποίαν δὲ λαὸς δὲν ἔννοει. Διὰ νὰ ἔννοησῃ, πρέπει ν' ἀναγινώσκῃ πολὺ, καὶ διὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀναγνώσεως, πρέπει νὰ ἔννοῃ... Εἰς τὶ συνίσταται ἡ θεραπεία, καὶ πῶς πρέπει νὰ ἔζέλθωμεν τῆς καταστάσεως ταύτης;

"Ισως ὑφίσταται καμπύλα φιλολογία χρησιμεύουσα πρὸς μετάβασιν ἀπὸ τῆς ἀπλῆς εἰς τὴν γραφομένην γλώσσαν, ἢν τινα ἀγνοοῦμεν. "Ισως ἡ μελέτη τῶν βιβλίων, ἀτινα κυκλοφοροῦσι παρὰ τῷ λαῷ, καὶ ἡ γνώμη, ἢν ἐπ' αὐτῶν ἐκφέρει δὲ λαὸς, θέλει μᾶς ἀνοίξει τὴν ὁδὸν, δι' ἡς οἱ ἀνθρώποι τοῦ λαοῦ θὰ φέρωσιν εἰς τὴν κατανόησιν τῆς φιλολογικῆς γλώσσης;

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο θ' ἀφιερώσωμεν ὑδιον κερδαλιον, καὶ παρακαλοῦμεν πάντας δοι αἰσθάνονται τὴν σπουδαιότητα τοῦ ζητήματος, νὰ κοινοποιήσωσιν ὑμῖν τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκέψεις των.

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ

Εἴκοσι τέσσαρα εκατομμύρια μαχητῶν

Καθὼς πᾶσα ιστορικὴ περίοδος ἔχει ἐν ἵδιον χαρακτηριστικὸν, τὸ διποίον διακρίνει αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων, οὐτω καὶ ἡ σύγχρονος ἐποχὴ ἔζεχει κυρίως διὰ τοῦ πυρετοῦ τῶν πολυδαπάνων ἔξοδοις, τοῦ καταλαβόντος πάντα τὰ εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ἐπὶ βεβαίᾳ καὶ ἀναποφεύκτῳ καταστροφῇ τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν. Οἱ μεταγενέστεροι θὰ ἀποκαλῶσι βεβαίως ἐποχὴν ἐξοπλισμοῦ τὴν σημερινὴν, ὅπως ἡμεῖς σήμερον ὄνομαζομεν ἐποχὴν τῶν Σταυροφοριῶν τὸν δωδεκάτον αἰώνα, καὶ ἐποχὴν τῆς Ἀναγέννησεως τὸν δέκατον ἔκτον.

Πρὸ τινος ἐλάθεμεν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν, διὰ τὸ